

Vergaderjaar 2007–2008

31 122

Uitbreiding van de bestuurlijke handhavinginstrumenten in de wetgeving op het gebied van de volksgezondheid

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKS-GEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT/JEUGD EN GEZIN¹

Vastgesteld 24 juni 2008

Het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de **CDA**-fractie willen de regering naar aanleiding van dit wetsvoorstel nog enkele vragen voorleggen.

De leden van de **VVD**-fractie hebben kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel en hebben enkele vragen.

De leden van de **PvdA**-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het voornemen tot uitbreiding van de bestuurlijke handhavinginstrumenten in de wetgeving op het gebied van de volksgezondheid. Zij beschouwen een adequaat toezicht op de kwaliteit van zorg als een cruciale randvoorwaarde voor de borging van de publieke belangen van de gezondheidszorg in een gereguleerde markt. Zij stellen daarom nog de volgende vragen bij dit wetsvoorstel.

De leden van de **SP**-fractie hebben een aantal vragen die de filosofie achter het wetsvoorstel en de uitvoering betreffen.

De borging van de kwaliteit van de zorg heeft voor het kabinet hoge prioriteit. De minister zet in op verbetering hiervan. Hierbij is een belangrijke taak weggelegd voor de inspectie voor de gezondheidszorg (IGZ). Vanzelfsprekend is de zorgaanbieder primair verantwoordelijk voor de kwaliteit van de zorg die hij levert, maar de minister stelt zich ten doel de IGZ te ontwikkelen tot een moderne handavingsorganisatie teneinde beter in staat te zijn zorgaanbieders te houden aan het waarmaken van hun verantwoordelijkheid tot het leveren van verantwoorde zorg met als doel de burgers zoveel mogelijk te beschermen tegen risico's op schade. Deze ontwikkeling wordt door de leden van de fracties van **SGP** en **Christen-Unie** onderschreven.

¹ Samenstelling:

Werner (CDA), Van den Berg (SGP), Dupuis (VVD) (vice-voorzitter), Rosenthal (VVD), Swenker (VVD), Tan (PvdA), Van de Beeten (CDA), Slagter-Roukema (SP) (voorzitter), Linthorst (PvdA), Biermans (VVD), Putters (PvdA), Leijnse (PvdA), Engels (D66), Thissen (GL), Goyert (CDA), Peters (SP), Quik-Schuijt (SP), Klein Breteler (CDA), Huijbregts-Schiedon (VVD), Laurier (GL), Ten Horn (SP), Meurs (PvdA), Leunissen (CDA), De Vries-Leggedoor (CDA), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), De Boer (CU) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

Noodzaak en effectbeoordeling bestuursrechtelijke handhaving

De leden van de **CDA**-fractie vragen om een nadere reactie op de vragen die de Raad van State heeft gesteld ten aanzien van de noodzaak tot uitbreiding van de bestuurlijke handhavinginstrumenten. Ook vragen zij waarom de regering nu repressief gaat ingrijpen, terwijl het kwaliteits- en veiligheidsbeleid op een goede manier wordt opgepakt in de zorginstellingen die zich daarbij via horizontaal toezicht toetsbaar opstellen. Zijn de huidige bestuurlijke instrumenten niet toereikend als er gezamenlijk met het veld wordt gewerkt aan een betrouwbaar kwaliteits- veiligheids-systeem, dat geborgd en verankerd is in (en «tussen de oren» van) alle medewerkers van zorginstellingen, dokters, technici, verpleegkundigen, ziekenhuishygiënisten etc. Wat is het gewicht dat de regering toekent aan de IGZ-prestatie-indicatoren als parameters voor Integraal Kwaliteits- en Veiligheidsbeleid.

Daarnaast vragen deze leden wat het antwoord van de regering is op de juridische vragen die de Raad van State stelt.

De regering beoogt met de uitbreiding van bestuurlijke handhavinginstrumenten een versnelling en meer transparantie aan te brengen in de handhaving op het gebied van de kwaliteitswetgeving in de zorg. De leden van de **PvdA**-fractie vragen de regering een onderbouwing te geven van de stelling dat deze uitbreiding van bevoegdheden tot een versnelling en meer transparantie in de handhaving zal leiden. Kan de regering daarbij ook ingaan op de kritiek geuit in het Tijdschrift voor Gezondheidsrecht¹ dat een cijfermatige onderbouwing hiervan ontbreekt? In aansluiting hierop vernemen de leden van fracties van **SGP** en **ChristenUnie** graag van de regering of cijfermatig kan worden onderbouwd hoe vaak het voorkomt dat het huidige handhavingregime te kort schiet.

Het resultaat van de uitbreiding van bevoegdheden is volgens de regering een betere kwaliteit van zorg. De leden van de **PvdA**-fractie vragen op basis waarvan de regering van mening is dat deze uitbreiding van bevoegdheden tot minder fouten door instellingen en beroepsbeoefenaren zal leiden. Leidt de uitbreiding van de bevoegdheden van de IGZ er ook toe dat vaker en meer gericht bij zorginstellingen getoetst kan worden of de kwaliteit van zorg geborgd is dan wel wordt? Kan de regering aangeven met welk beoordelingskader het resultaat van deze wet wordt beoordeeld?

Bij de introductie van dit wetsvoorstel wordt vermeld dat het bestaande handhavinginstrumentarium te kort schiet. De leden van de **SP**-fractie merken op dat de Raad van State hierop uitgebreid is ingegaan en dat tijdens de discussie in de Tweede Kamer is geconstateerd dat deze stelling niet echt is onderbouwd. De vraag of dit wetsvoorstel een verbetering teweeg zal brengen is dan ook niet goed te beantwoorden. Bovendien is er geen nulmeting verricht. Deze leden vragen de regering een overzicht te geven van punten waarop de bestaande wetten tekort zijn geschoten, zodat de vraag waarom dit wetsvoorstel nodig is, beantwoord kan worden. Voorts vragen deze leden waarop de verwachting van jaarlijks circa 50 zaken gebaseerd is en of er verschillen te verwachten zijn tussen sectoren en/of beroepsgroepen. Ook willen deze leden weten op welke van de negen wetten de zaken naar verwachting het meest betrekking zullen hebben.

De leden van de **SP**-fractie wijzen erop dat dit overzicht ook relevant is om te monitoren en te evalueren of het wetsvoorstel toereikend is. Welke punten worden geëvalueerd en is er al een beoordelingskader klaar?

¹ Mr. drs. Th. Van der Windt, «De WUBHV: een brug te ver?», in: Tijdschrift voor Gezondheidsrecht 32 (2008) nr. 1, pag. 19–26.

Worden in de evaluatie ook de gebruikte instrumenten per IGZ-regio vergeleken?

Uitbreiding bestuurlijke handhavinginstrumenten

De regering verwacht dat een breder handhavinginstrumentarium het doel van passend en proportioneel toezicht dichterbij komt. De leden van de **PvdA**-fractie vragen hoe de regering «passend» en «proportioneel» definieert. Eveneens vragen deze leden waarop zij de verwachting baseert dat dit bereikt wordt met deze wettelijke regeling? In het verlengde hiervan zouden deze leden graag van de regering vernemen hoe de aanwijzingsbevoegdheid voor de IGZ zich verhoudt tot de ministeriële verantwoordelijkheid.

Deze leden vragen de regering met een voorbeeld te illustreren op welke wijze de IGZ eerder en meer adequaat kan ingrijpen met het uitgebreide instrumentarium? Voorts vragen deze leden of de regering verwacht dat met de uitbreiding van handhavingsmogelijkheden in de voorliggende wet, crises voorkomen worden zoals beschreven in het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over de crisis bij de cardiologie in het Radboud Ziekenhuis. Kan de regering aangeven hoe zij deze casus in het licht van de voorliggende wetgeving beziet?

De memorie van toelichting geeft aan dat de IGZ zich met deze uitbreiding van taken in de handhaving steeds meer zal moeten gaan richten op sectoren en ondernemingen die een verhoogde kans op gebrek aan kwaliteit laten zien. De leden van fractie van de PvdA vragen of de regering kan aangeven wanneer sprake is van deze verhoogde kans op gebrek aan kwaliteit en op welke wijze dit wordt beoordeeld door de IGZ.

Deze leden vragen zich voorts af in hoeverre de uitbreiding van het instrumentarium van de IGZ ook betrekking heeft op de beoordeling van de kwaliteit van hulpmiddelen en medicijnen. Vallen bijvoorbeeld het voorschrijfgedrag van artsen en de werkwijze van farmaceutische bedrijven onder deze regeling? Zo ja, op welke wijze werkt de wet dan uit? Zo nee, waarom niet?

Deze leden constateren dat de Raad van State zich zorgen maakt over de deskundigheid van inspecteurs bij de IGZ en over de eenzijdige nadruk die nu wordt gelegd op de uitbreiding van handhavingbevoegdheden. Volgens de Raad moet eerst en vooral aan de deskundigheid worden gewerkt. Kan de regering aangeven op welke wijze de deskundigheid van de inspecteurs wordt geborgd en welke investeringen daarvoor nodig zijn?

Ten aanzien van de uitvoering van taken maken de leden van PvdA-fractie zich, net als de Tweede Kamer, zorgen over de capaciteit van de IGZ. Kan de regering toelichten hoe de aangekondigde uitbreiding van de IGZ ertoe leidt dat de uitbreiding van taken en bevoegdheden adequaat opgevangen kan worden? Hoe verwacht de regering dat de capaciteit van de IGZ zich zal ontwikkelen in het licht van het takenpakket van deze toezichthouder?

De IGZ moet over voldoende middelen en mogelijkheden beschikken om de taakuitbreiding aan te kunnen. Daar is al vaker op geweest. De leden van de **SP**-fractie wensen een overzicht van de huidige formatie, inclusief recente uitbreidingen. Heeft de regering het antwoord op de vraag hoe de activiteiten van de Inspectie zich verhouden tot haar feitelijke en budgettaire formatie al klaar? Op hoeveel zorginstellingen (cure en care) en hoeveel zorgaanbieders moet de IGZ toezicht houden?

Bij een calamiteit, waarbij de veiligheid ernstig in het geding komt bestaat ook de mogelijkheid van onderzoek door de Raad voor de Veiligheid. Deze leden vragen de regering wat de relatie is casu quo het verschil is met een onderzoek door de IGZ. Wie entameert wat en heeft de Raad voor de Veiligheid ook sanctiemogelijkheden? Is er een samenwerkingsprotocol?

Deze leden vragen de regering eveneens wat de relatie is tussen de IGZ en de Jeugdzorg. Is het voorstelbaar dat de uitbreiding van het handavings-instrumentarium ook geldt voor de Inspectie Jeugdzorg? Heeft de minister van VWS hiertoe ook overleg met de minister van Jeugd en Gezin gevoerd? Ook binnen de Jeugdzorg spelen zaken als kwaliteit van zorg en veiligheid een grote rol. Deze leden vernemen graag de reactie van de regering.

Op grond waarvan gaat de IGZ aantonen dat een maatregel proportioneel is? Deze leden wijzen erop dat dit altijd een subjectieve component heeft. Wie beoordeelt de IGZ op zijn manier van ingrijpen? Waar kan een ontevreden cliënt in beroep gaan en waar een ontevreden, door een maatregel getroffen zorgaanbieder/zorginstelling? In de brief van 19 mei 2008 van de minister¹ is te lezen dat hij heeft afgesproken dat de afdeling Bestuurlijke Boetes van de Voedsel- en Warenautoriteit (VWa) bezwaarschriften gaat behandelen van zorgaanbieders/zorginstellingen die het niet eens zijn met een besluit van de Inspectie. Deze leden vragen of de VWa daartoe in staat en toegerust is, gezien het feit dat er nogal wat schort aan de wijze van toezicht houden door de VWa en gelet op de onrust die er momenteel heerst rondom het functioneren van deze autoriteit. Het Bureau Bestuurlijke boetes VWa dient onafhankelijk te zijn. Onder wiens gezag functioneert het Bureau Bestuurlijke boetes VWa als het VWS-zaken behartigt?

Verhouding bestuurlijke handhaving en straf- en tuchtrechtelijke sancties

Voor een aantal overtredingen geldt dat er zowel strafrechtelijke als tuchtrechtelijke sancties bestaan, maar voor een aantal overtredingen wordt nu ook bestuurlijke handhaving door middel van boetes mogelijk. De leden van de **VVD**-fractie kunnen zich voorstellen dat ten aanzien van die overtredingen waarvoor tot nu toe geen sanctie bestaat het zinvol kan zijn dat er een bestuurlijke handhaving via een boete of dwangsom mogelijk wordt. Echter, waar nu reeds een tuchtrechtelijke en/of strafrechtelijke sanctie bestaat, zijn deze leden er niet van overtuigd dat ook nog bestuurlijke handhaving zinvol is. Kan de regering aangeven wat de toegevoegde waarde is van het kunnen opleggen van een bestuurlijke boete naast de tucht- en strafrechtelijke sancties, die toch ook een scala aan sanctiemogelijkheden hebben van licht tot zware straffen.

In de memorie van toelichting worden overwegingen aangegeven met betrekking tot de vraag wanneer een sanctie bestuurlijk dan wel via straf- of tuchtrecht opgelegd zou moeten worden. In dit wetsvoorstel wordt echter niet expliciet aangegeven of criteria die voor de ene sanctie gelden ook gelden voor de andere sanctie. Zo ligt bijvoorbeeld in artikel 88 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) de geheimhoudingsplicht van de beroepsoefenaar vast. Niet-naleving ervan kan zowel strafrechtelijk als tuchtrechtelijk worden bestraft. In de toekomst kan ook een bestuurlijke boete worden opgelegd. Op grond van strafrechtelijke jurisprudentie kan deze geheimhoudingsplicht echter worden doorbroken in geval van overmacht. Als in de toekomst bij overtreding van de geheimhoudingsplicht een bestuurlijke boete zou worden opgelegd in plaats van een straf- of tuchtrechtelijke sanctie, wordt dan bij het opleggen van die boete rekening gehouden met deze strafrechtelijke jurisprudentie? Met andere woorden, vindt inhoudelijke beoordeling van

¹ Kamerstukken II 2007/08, 31 122, nr. 19.

overtredingen op dezelfde wijze plaats als het gaat om verzachtende omstandigheden, rechtvaardigingsgronden, rekening houdend met heersende jurisprudentie etc., ongeacht of het gaat om bestuursrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke handhaving?

De leden van de **PvdA**-fractie maken uit de memorie van toelichting op dat de regering de handhaving wil versnellen en kwaliteitsverlies in de zorg wil voorkomen. Zij steunen dat streven. Niettemin zijn zij niet geheel overtuigd van de argumenten die worden aangedragen om aansluiting bij de OM-afdoening niet als alternatief te beschouwen. Derhalve zien deze leden op dit punt graag een nadere inhoudelijke onderbouwing van de meerwaarde van de uitbreiding van bevoegdheden ten opzichte van aansluiting bij de OM-afdoening.

Volgens de regering zal met de uitbreiding van het handhavingsinstrumentarium meer snelheid komen in de procedures. Ook is het mogelijk preventief op te treden. Dit in tegenstelling tot procedures via het strafrecht of het tuchtrecht. De leden van de **SP**-fractie vragen wat de verhouding is tussen de drie mogelijkheden (strafrecht, tuchtrecht en bestuursrecht)? Wat gaat in welk geval voor en kunnen gegevens verworven in de ene procedure, dan wel uitspraken gedaan in de ene procedure, dienen als bewijs voor een andere procedure? Op welke manier kunnen OM en IGZ samenwerken en geldt bij gezamenlijke zaken dat ook het OM inzage heeft in patiëntendossiers? Op welke manier wordt dan de privacy gewaarborgd?

Deze leden vragen om een verduidelijking van het begrip handhavingsarrangement. Wat is dat precies, wie bepaalt het, wie stelt het vast en is het al openbaar? Weten zorginstellingen en zorgaanbieders hoe het arrangement eruit ziet? Wat wordt aangemerkt als een «Overtreding» (zie artikel 2 tot en met 4 van de Kwaliteitswet zorginstellingen)?

De leden van de SP-fractie vragen of de regering al een toereikende oplossing heeft voor zogenoemde «beunhazen». Zo ja, hoe luidt die oplossing?

Het wetsontwerp maakt het gebruik van bestuurlijke boetes mogelijk. De leden van de fracties van **SGP** en **ChristenUnie** missen echter een proces-verbaalplicht, zoals de geneesmiddelenwet die kent en vragen de regering terzake een motivatie te geven.

Inzage patiëntendossiers

De leden van de **CDA**-fractie vragen om een nadere reactie op de opmerkingen van de Raad van State met betrekking tot het inzagerecht in de patiëntendossiers.

De leden van de fractie van de **PvdA** vragen de regering aan te geven welke consequenties de uitbreiding van het inzagerecht in persoonlijke dossiers heeft voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beoogde doelstellingen van artikel 10 van de Grondwet en artikel 8 van Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en verder uitgewerkt in de artikelen 16, 21 en 23 van de Wet bescherming persoonsgegevens. Kan de regering tevens ingaan op de kritiek geuit in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde¹ dat de uitbreiding van de bestuurlijke handhaving op gespannen voet staat met het beroepsgeheim en verschoningsrecht van artsen? Kan de regering tevens duidelijk maken hoe een en ander zich verhoudt tot de Wet openbaarheid van bestuur?

¹ W. R. Kastelein, «Toenemende druk op artsen om te spreken of te zwijgen; recente juridische ontwikkelingen rond beroepsgeheim en verschoningsrecht,» in: Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 152 (2008) nr. 9, pag. 478–482.

De regering geeft aan dat de IGZ vooraf zelf duidelijk moet maken op welke wijze ze de inzage van patiëntendossiers zal vormgeven en

uitvoeren. Deze leden vragen waaraan de regering de adequate uitvoering van de uitbreiding van het inzagerecht zal toetsen.

De IGZ krijgt met dit voorstel het recht patiëntendossiers in te zien zonder toestemming van de patiënt. Als voorwaarde geldt dat dit nodig moet zijn voor de vervulling van zijn taak. De KNMG heeft erop gewezen, evenals de Raad van State, dat het inzagerecht in dit wetsvoorstel breed is omschreven. De minister heeft aangegeven dat de Inspectie zelf de voorwaarden moet omschrijven waaronder zij gebruik maakt van dit inzagerecht. Zij zal in dezen zijn eigen regels schrijven. De maatregel moet proportioneel zijn, de verantwoording wordt achteraf gegeven. De leden van de **SP**-fractie vragen waarom niet is ingegaan op de wens van de KNMG om in de wet zelf nader te omschrijven aan welke voorwaarden dossierinzage moet voldoen en in welke situaties dossierinzage mogelijk is? Het niet geven van inzage kan leiden tot het opleggen van een boete/dwangsom door de IGZ. Zowel voor de rechtszekerheid van de cliënt als voor die van de instelling/zorgaanbieder is het van belang zo duidelijk mogelijk te bepalen in welke gevallen wel en in welke gevallen geen inzage door de Inspectie mag plaatsvinden zonder toestemming. Deze leden vernemen graag de reactie van de regering terzake. Kan de regering voorts toelichten waarom de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) niet als tiende wet in dit wetsvoorstel is meegenomen? Zijn anderzijds in de aanstaande wetgeving over het elektronisch patiëntendossier ook boete en dwangsomparagrafen opgenomen?

Als de IGZ haar eigen regels mag schrijven legt dat een verantwoordelijkheid op de schouders van (individuele) ambtenaren. Deze leden vragen of de regering in dezen zijn eigen werknemers niet moet beschermen. Regelgeving per wet geeft meer rechtsbescherming. Ook hier vernemen deze leden graag een reactie van de regering.

Aanpassing van het wetsvoorstel, in de zin dat de voorwaarden waaronder inzage kan plaatsvinden nader worden omschreven, zal in ieder geval wel niet op korte termijn geschieden. De leden van de SP-fractie constateren dat er tijdens de behandeling van het wetsvoorstel tot nu toe wel een aantal voorwaarden zijn benoemd waaronder inzage zonder toestemming geoorloofd is. Zij verzoeken de regering om, bij wijze van kader, vast te leggen wat tot nu toe is afgesproken dan wel is vastgelegd ten aanzien van de voorwaarden waaronder inzage zonder toestemming geoorloofd is. Hier horen ook de bijzondere en ernstige situaties bij zoals benoemd door mevrouw Schippers tijdens de Plenaire behandeling in de Tweede Kamer op 14 mei 2008 (Handelingen TK, 83, 5872). Ook is nog genoemd de mogelijkheid van externe toetsing van de inzage via een rechtelijke machtiging. Hoe gaat dat er concreet uit zien? Mag de NZA ook gegevens gebruiken die de IGZ op basis van dossieronderzoek heeft verworven? Hoe wordt hierbij de privacy gewaarborgd? Welke gegevens worden geregistreerd van privéklinieken en particuliere instellingen? Zijn deze openbaar en zo ja, waar kunnen deze gevonden worden?

Daarnaast beoogt het wetsvoorstel dat de IGZ het recht krijgt om zonder toestemming patiëntendossiers in te zien. In feite is dit een uitbreiding. In de psychiatrie heeft de IGZ al een groot aantal jaren een wettelijk inzagerecht. Nu wordt voorgesteld dit inzagerecht uit te breiden tot de «gewone» gezondheidszorg. Het voornemen is, in de Gezondheidswet, de kwaliteitswet zorginstellingen en de Wet BIG bepalingen op te nemen zodat de IGZ zonder toestemming patiëntendossiers mag inzien voor zover dat voor vervulling van hun taak noodzakelijk is». Het niet verlenen van inzage wordt een strafbaar feit. De leden van de fracties van **SGP** en **ChristenUnie** vragen de regering of hier geen sprake is van een inbreuk op het grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Daar-

naast vragen deze leden hoe zich dit verhoudt met de in het recht en in de jurisprudentie tot stand gekomen positie van het versoberingsrecht en de geheimhoudingsplicht. Waarom kan het voorgestelde inzagerecht van de IGZ niet worden beperkt tot specifieke omschreven situaties?

Toezicht

De leden van de **CDA**-fractie vragen naar de ideeën ten aanzien van de handhaving van het preventieve kwaliteits- en veiligheidssysteem van ziekenhuizen. Is dit een activiteit voorbehouden aan de IGZ of ziet de regering ook nog taken in deze voor onafhankelijke instituten die volgens breed vastgestelde normen zorginstellingen kunnen accrediteren en certificeren (NIAZ, andere geaccrediteerde instituten). Ook willen deze leden weten hoe de regering enige wildgroei in de toetsings- en verantwoordingscultuur ten aanzien van zorginstellingen meent te kunnen voorkomen, gegeven de forse toenames van de instituten, dagbladen enzovoorts die de ene *ranking* na de andere publiceren van zorginstellingen. Zijn patiënten hierdoor daadwerkelijk geholpen met betrekking tot hun keuzevrijheid in de zorg?

Eveneens vragen deze leden of het niet een oversimplificatie is dat zorginstellingen via het nieuwe systeem worden afgerekend onder andere op de IGZ-prestatie-indicatoren. Zijn deze zodanig gedefinieerd dat er tussen de verschillende zorginstellingen geen streep licht kan zijn in de interpretatie en registratie.

De leden van de **PvdA**-fractie vragen de regering aan te geven welke gevolgen de uitbreiding van bevoegdheden voor de IGZ heeft in de samenwerking met andere toezichthouders zoals de Nza. Is de regering van mening dat met deze wetswijziging het toezicht op de kwaliteit van zorg steviger verankerd wordt ten opzichte van het toezicht op de eerlijke marktverhoudingen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Deze leden vragen ook of de regering kan bevestigen dat, conform de afspraken die met de Eerste Kamer zijn gemaakt bij de behandeling van de Wet Marktordening Gezondheidszorg, bij een conflict in de beoordeling van marktgedrag, bijvoorbeeld bij de toetsing van de gevolgen van een fusie op de kwaliteit van zorg of de verantwoordelijkheidsverdeling op een IC, het toezicht op kwaliteit de voorrang verdient op het toezicht op de eerlijke marktverhoudingen? Is de regering van mening dat de uitbreiding van bestuurlijke handavingsinstrumenten voor de IGZ een bijdrage levert aan heldere taakverdeling tussen de NZa en de IGZ? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom heeft de regering die gelegenheid niet te baat genomen?

Verticaal toezicht kan alleen goed functioneren als het horizontale toezicht op orde is. De minister heeft aangegeven dat dit toezicht nog verbeterd dient te worden. De leden van de **SP**-fractie vragen hoe de IGZ daarop toe gaat zien. Kan de regering de Kamer informeren of de sanctiemogelijkheid bestaat bij disfunctionerend horizontaal toezicht.

De IGZ ziet toe op de kwaliteit en veiligheid van de zorg. Ook bekijkt zij de effectiviteit en doelmatigheid. De leden van de SP-fractie vragen de regering hoe de Inspectie toeziet op de toegankelijkheid en beschikbaarheid, conform artikel 2 van de Kwaliteitswet zorginstellingen. Hier ligt ook een taak voor zorgverzekeraars. Kan de IGZ ook zorgverzekeraars een bestuurlijke boete geven? En zo nee, wie dan wel? (NZa?)

De overheid behoort toegankelijkheid, betaalbaarheid en beschikbaarheid van zorg te borgen.

De leden van de SP-fractie vragen of het in theorie mogelijk is dat de IGZ

de overheid aanspreekt in het geval zij een tekort aan beschikbare zorg constateert, bijvoorbeeld bij een tekort aan ambulances, een tekort aan IC bedden, een tekort aan een bepaald soort specialisten?

Kwaliteitsinstituut

De minister heeft toegezegd dat hij voor de zomer de Kamer een brief zal sturen over de vormgeving en de taken van een nieuw op te richten kwaliteitsinstituut. Dit instituut zal onder andere witte plekken opsporen waar nog geen veldnormen of richtlijnen voor zijn ontwikkeld. Het lijkt de leden van de **SP**-fractie met name de vraag hoe de onafhankelijkheid van het instituut geborgd wordt en de positie ervan ten opzichte van de IGZ. Het is bekend dat het een illusie is te menen dat het mogelijk is dat richtlijnen en standaarden onafhankelijk tot stand komen. Deze leden vernemen graag een reactie van de regering.

De regering wil, zo hebben de leden van de fracties van **SGP** en **ChristenUnie** begrepen, op korte termijn komen tot oprichting van een «kwaliteitsinstituut». Deze leden staan positief tegenover het ontwikkelen van richtlijn en veiligheidsnormen, als één van de taken. Deze leden vragen of de regering de Kamer hierover al informatie kan verstrekken en wat de betrokkenheid wordt van patiëntenorganisaties.

Overige onderwerpen

De leden van de **SP**-fractie vragen de regering aan te geven wat de stand van zaken is met betrekking tot het toegankelijker maken van het BIG-register voor burgers.

Heeft de regering al stappen gezet om de klachtenopvang, de bemiddeling en de afhandeling cliëntvriendelijker te maken? Hoe staat het met de Wet cliënt en kwaliteit, worden daarin ook dit soort zaken geregeld? De leden van de **SP**-fractie krijgen dagelijks klachten binnen van cliënten die de weg kwijt zijn in «klachten(afhandelings)land». Zij vinden dat onacceptabel en horen graag van de regering wat zij aan de stroomlijning en duidelijkheid gaat doen.

Deze leden constateren dat de minister de Eerste Kamer heeft toegezegd dat er geen wijzigingen van de BOPZ meer zullen plaatsvinden. Met dit wetsvoorstel wordt de BOPZ toch gewijzigd. Deze leden vragen de regering aan te geven wat de reden hiervoor is.

Ten slotte vragen deze leden de regering aan te geven hoe het staat met de ratificatie van het Facultatief Protocol bij het VN-Verdrag tegen folteringen en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing (New York, 18 december 2002).

De commissie ziet de beantwoording van deze vragen met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de commissie,
Slagter-Roukema

De griffier van de commissie,
Warmolt de Boer